

CLEVELANDSKA AMERIKA
IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošti \$2.00
Posamezne številke po 3 centi.

Dipl. brez podpis in obehnost se ne sprejema

Vsa pisma, dopisi in denar naj se
posilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
8110 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.
EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovensko (Krautere) in
the City of Cleveland and elsewhere. Ad er
tisement rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January
8th 1909, at the post office at Cleveland, O.,
under the Act of March 3, 1879.

No. 11. Friday, Feb. 5, 1915.

Čebele in troti.

Deset mesecev je že pretekel, odkar se je pričel na vzhodno-južni strani države Oh'o premogarski štrajk. Delavska omija je dosedaj pomagala štrajkarjem, kolikor je pač mogla, toda ta pomoč se davnej ni velika dovolj, da bi mogla prehraniti vse revne delavske družine. Da štrajkarji ne poginejo od lakote in ne umirajo pod milim nebom, so se obrnili na vse strani na pomoc.

In nabralo se je nekaj darov tudi med ljudmi, ki sami nimačo dovolj, da bi preživeli, in ki si takorečo od ust odtrgali, da pomagajo bednim svojim bratom, delavcem.

Ne vemo, kaj je nagnilo tudi gospodo iz boljših krogov, posebno žene in hčere bogatašev, da tudi one sodelujejo pri lajsanju bede med siromak, in čitali sijo celo, da je ta gospoda priredila sijajni ples v korist družin stradajočih štrajkarjev.

Predno se je ples vršil, so delali velike priprave. Menili o se cele tedn s kakim cvetjem bodoje okrasili plesno dvorano, kakšno nakitje bodoje porabili, da bo ples tem bolj sijajen.

In dan po plesu so bili vsi tisti polni o sijajnosti plesa, vsi časopisi so pisali, kako se je na plesu zbral cvet bogatašev. Neki list je priobčil celo imena onih žensk in gospodičen, ki so imale najdražje oblike na sebi, natanko je opisal njih obliko, koliko velja in kje je bila narejena.

Na prvem mestu je bilo ime žene in hčere glavnega delničarja onega premogovnika, kjer delavci štrajkajo, kjer se ne dela že deset mesecev. In žena ter hčerka tega prvega delničarja ste imeli ta večer teliko zlata in nakita na sebi, da bi se lahko za en mesec kupilo vsem štrajkarjem dovolj kruha, da ne bi bili lačni.

In ženske so se vrácale domov po plesu, zadovoljne in ohole, ker so pomagale s plesom, da so nabrale par sto dolarjev za štrajkanje.

Nekaj dni pozneje pa smo čitali, da bodoje gospodarji premogovnikov pometali štrajkarje iz kompanijskih hiš, ker ne morejo plačati renta.

Slišali še nismo, če bode žena prvega delničarjev premogovnikov zopet priredila kak ples ali zabavo v korist štrajkarjem, da se vsaj toliko zbere, da štrajkarji plačajo rent in se jih ne vrže v mrzlo zimo. In pametne so te ženske. Kajti docim one plesajo in pravijo, da zbirajo prostovoljne prispevke za štrajkarje, dobijo v resnici oni denar, ki se je nabral kot dobitek tega plesa. Toda kaj potem? Delavci morajo iz tega denarja plačati rent, in tako pride ta pripremeli denar zopet nazaj v žep bogatino. Med svet se pa razdrobi: Glejte, kako delajo bogataši za revne delavce. Nahrali so nekaj sto dolarjev da olajajo njih bedo.

Toda da so bogataši potem denar štrajkarjem zopet iz-

tegali iz rok, tega kapitalisti ne povedo. In če štrajkarji ne bučelice, dela neumorno noč in dan, stradajo in poginjajo, toda trotje se pa gostijo pesejo, da pustijo drobtino bučelicam, da ne poginje, ker jih potrebujejo, da za njih delajo in trpijo.

Bučele in trotje — tak vam je današnji svet!

Satansko veselje.

Samo pokvarjen in ničvreden človek se more veseliti nad tujo nesrečo, samo človek brez poštenja in ponosa, navadna kukavica ima svoje veselje, ko sliši, kako se enemu narodu uničuje življenje in svoboda.

Mi smo to divje in živinsko veselje opazili tudi pri nekaterih osebah, ki pšejo in govorijo v slovenskem jeziku. Satansko veselje se jim je bralo na obrazu, ko so si šali, kako je lepa in plemenita Belgija opustičena, kako je ta narod, ki je mnogo držal do svojega ponosa, pobijan in proganjан po celem svetu spravljen na beskoško palico, in to vse za to, ker ni hotel, da proda svoje poštenje, ker ni hotel, da bo pomagač nemškega barbarizma in divjaštva, ki je strlo ptemeniti belgijski narod.

Nam Slovencev niso Belgiji nikdar niti kaj dobrega niti kaj hudega naredili, in mnogo Slovencev za Belgijo, niti vedelo ni, toda ko smo videli, kako je prihrunel nad nje barbarski Nemec ter potlačil in pomandral pod seboj njih žene in otroke, podrl njih cerke in hiše ter začgal cele vasi, tedaj se nam je zasmilil narod, oprav kakov da bi bili naši rođni bratje.

Pa ni bilo to samo naše mnenje in čutilo, pač pa je znako govoril cel svet, vse narodi, ki imajo srce, razyen Nemec in njih avstrijsko-mačkih zaveznikov. Kaj bi rekel slovenski narod, če bi danes kač naenkrat prihrunel nad slovenska mesta Nemec, pokljal naše žene in otroke, poskal naše vasi, ukradel vse življe ter se nam povrhu še smejal? Ali ne bi klicali Boga in vseh zlodjev na pomoč, da uniči s strelo prevzetnega tujca, ki nam je uničil vse, kar smo meli?

V Belgiji imamo en vzgled nemške barbarske kulture. Srbija nam nudi drugi vzgled avstrijsko-ogrške kulture. Srečnam je otrnilo, ko smo videli tega ali onega naših rojaka, ki je bil vesel, ko se je razglasilo, da je nemško-mačarska vojska prikorakala v Belgrad, in da svobodne dežele Srbije ji več. Vrskali so divjaki, pili so na zmago "avstrijske" armade, ki je po petmesečnem trudu prišla v malo srbsko mesto. In kričali so eden drugemu: Živila Avstrija, živilo sivec, to so junaki, kakoršnjih nima svet.

Ljudje pa, ki imajo zdravo pamet, so se vpraševali: Zdaj kaj se ti ljudje veseli? Zakaj se veseli? Ali so mogoče nobenki dobre dobiti? Ali je mogoče njih sovračnike zadel velik poraz ali nesreča?

Mi smo pa rekli: Suženji se veselijo, ker jim naznajajo njih gospodarji, da so prišli v svobodno deželo, kjer so ropali in morili in povčevali na račun svobodnega naroda število svojih soženj. In rekli smo: Oni, ki se veselijo tega, so ali blazni ali pločinci, katerih se ne bi nikdar niti v Ameriko ne smelo pripustiti, kajti ti odstavljeni kaproli bi se ravno tako veseli, če bi Ameriko kdaj napadel in pletigal, klal in moril po vseh svobodnih ljudih.

In vpraševali so se pametni ljudje:

Kakšno bludobijo, kakšno zlo so nati Srbi povzročili, da se tako veselijo ti rojaki nad njih nesrečo?

Iškali smo po starih in novih knjigah, vpraševali smo ljudi učene in neizobražene stare in mlade, in nikjer in nikdar nam ni mogel le en človek povedati, kaj so mu Srbi storili bluge, kajti mi nismo nikdar

tega smatrali za hudo delstvo, ko je sliška roka zatrla sovražnika in števnik našega.

In po takem prenobljevanju sklepamo: Na svetu je bila nekrvica in bili so sleparji in slepi, pa bodo še, toda sila ne bo hujša od pravice, tema ne bo svetlejša od svetlobe. Pričel bo dan pravice, zginali bo sleparji in slepi.

Sklonili smo glavo, oko se zasolzi nad tisočimi grobovi naših junakov... nad onimi mrtvimi telesi naših bratov, ki ležijo pokopani širok sveta, ki so poginili pod zastavami naših sovražnikov, ki so jih gnali v boj, da bi sami sebe rešili.

In mesto ježe se dvigne iz naših srce pršinjača k Večni Prawici, da iz grobov in krv naših padlih bratov, vraste in pročita bratska ljubezen, sreča in svoboda — Slovencev in Slovanov!

Avtstria, v kateri državi stanejo večina Slovanov, je napovedala vojno Srbiji, svoji malim sosedji, izmučeni in izčrpani od zadnje balkanske vojske.

Ob prilici zbruhu vojne v Avstriji, so se Slovenci v Avstriji razdelili na dva tabora. Manjši del odobruje konak Avstrije in gleda v snanskem našodu svojega največjega sovražnika, ki je zagrozil, da podre našo domovino. Drugi, večji del naroda, pa se je postavil na odločno slovansko stališče, ob sodil je Avstrijo in Nemčijo kot zatiralke Slovanov, in ta del naroda želi zmanjšati Slovanom in zaveznikom. Katera stran ima prav?

Tudi slovensko časnikarstvo je razdeljeno na dva tabora, prav tako kot ljudstvo. Manjši del, ki hvale Avstrijo, je tudi s casopisom zastopan z manjšino. Dva horna lističa sta dobitila nalogo od avstrijske vlade, da kričita "Živijo Avstrija!", toda v drugem taboru so pa vsi ostali slovenski časopisi. Tu se nahaja boljši del naroda, avnedni delavci, ljudje, ki kaj misijo. V avstrijskem taboru pa so ljudje, ki imajo neprestano vrvice za vratom in se da jo voditi od vsakega tujca kot pišček.

Kdo ima torej prav?

"Po njih delih jih boste spoznali..." smo brali nekoč v sv. pismu. In te besede so se prav resnično skazale danes.

"Slovenski narod ni složen," se je slisalo večkrat, to se je pokazalo posebno, pri raznih akcijah za zbiranje darov slovenskim ranjencem v staro domovini. \$1500 darov za 150.000 ameriških Slovencev ne pomeni nič. Ti počasni in mali darovi jasno kažejo, da večina naroda nima zaupanja, da pride denar res samo za Slovence. Brali smo v nekem pismu, da starši v staro domovino posiljavajo svojim sinom na bojišče klobas in kakih drugih priboljškov. Ko pride ta stvar na bojišče, planejo po njej čestniki, vojaki pa dobre ovsenjak. To je briška fesnica.

Zato pa daje narod jako, jačo malo, ker ne ve, kdo bo v Avstriji vtaknil v žep ono, kar je bilo dano za Slovence. Kdo je kriv?

Naša politična nesloga. Ne sme se kričiti valiti na posameznike, pač pa moramo reči: Glejte, taki smo....

Nekaj pa vendar! Avstro-ogrški konzuli so se naučili v Ameriki slovensko! Slovencem posiljavajo prošnje in razglase, in v teh razglasih imenujejo naše ljudi: Milj rojaki! Fehljajo in fehtajo, pa nici ne uspeha. In kateri Slovenc pa bo tudi zapel tej fehtariji? Avstro-ogrški konzuli imajo zastopstvo tudi nemških konzulov. Kaj lahko se pripeti, da pride denar, darovan od Slovencev, v nemške roke, tam gori kje v Berlinu, v Hanoveru ali Strasburgu? Zato pa, previdnost!

Večna pa govorji: Bolje je, da smo tukaj, kot preko vode. Tudi ti imajo prav.

Eno je gotovo. Vsi želimo svobodo domovini, in v tej želi se udarja eden drugega, na desno in levo, piše se in pise... in nadalje želimo svobode domovini.

Delo? Nič. Pogum? V rezervi.

Sloga, skupno delo, širjenje kulture?

Glejte, Slovenci smo!

SLOVENSKO IZOB. PEVSKO IN DRAMATIČNO DRUŠTVO

"TRIGLAV"

UPRIZORI KRSNO IGRO

"SVETINOVA HČI"

IGROKAZ V TREH DEJANJIH.

V NEDELJO DNE 7. FEBRUARIJA 1915.

v Knausovi dvorani.

OSEBE:

Stojan, sodni svetnik	Ivan Tomažič
Dražan, trgovec in tov. trnar	Franc Verbič
Zivenska Slavčeva	Marija Haffner
Rosanda Černikova	Antonija Grdin
B. Židlar, njen otrok	Lejla Grošnica
Svetin	M. J. Grdin
G. Šlobava	Anica Jakšič
Cuden	August Grobličnik
Cvetličič	Franc Sodnikar
Milc	J. Špina Lauschke
D. Br. Slava	Marija Jerina
Zipinik tr.	Frančišek
Sluga	M. F. Intihar
II. sliga	August Zupan
Redar	T. maži Petrič

1. Dne je se vrši v pisarni Dragana. Spremeni ba v stanovanju Ressade.

2. Na vrtu pred hišo 3. V sodniški sobi.

Prizetek igre točno ob 8. uri zvečer.

Po igri prosta zabava in ples.

Vstopnina 75, 50 in 25c.

K obilnemu posetu vabi

DRUŠTVO "TRIGLAV"

PRVA naša RAZPRODAJA

SE SEDAJ VRŠI PRI

JOSEPH ŽOKALJ,

6408 ST. CLAIR AVE.

Sedaj je čas, da kupite dobro blago po nizki ceni

Fini, mehki ali trdi klobuki:

Vredni \$3.50, sedaj po	\$2.59
Vredni \$2.50, sedaj po	\$1.69
Vredni \$1.50, sedaj po	69c

Moške fine srajce:

Vredne \$1.25, sedaj po	89c

<

Dopisi

Cleveland, O. Cenjeno uredništvo: Tudi jaz bi se rad oglašal v našem priljubljenem družem listu "Cl. Amerika". Danes, ko se v domovini vrši zavetno klanje, pride med nam sloveno veliko pogovor na to vojno. Pred očmi nam je isoda naših milih in dragih ter naša slovenska domovina. O domovini, kar je lepa beseda! Posegli smo v debato. Eden je rekel, jaz dan toliko, drugi toliko, ako se ustanovi slovenska junta ali zveza, katere cilj naj bi bil, da bi Slovenci zahtevali in delovali za svojo autonomijo. Ker ce se Slovenci ne bodo mogoči potrigali za lastne interese, imamo pred očmi kaj kmalu propad. Poglejmo 60.000 beneških Slovencev. Pred kakimi leti jih je bilo do 150.000. Danes se je njih število skrčilo za 125 odstotkov. Prisiljeni so, da se vse italijansčine. Njih materin jezik umira, in v 20. letih ne bo več sluha ne duha o 150.000 čvrstih Slovencih, ki so zginili v morju družega naroda. Ker niso imeli narodne zavednosti in svoje lastne vlade, kjer bi lahko mirno, toda gotovo napredovali. In isto narodno smrt mi Slovenci, ki prehranimo v Avstriji, pričakujemo od Nemcev. Kaj mislite, da pričakujemo od Turkov in Nemcov svobodo? Gotovo ne.

Torej naša statistika kaže, da namesto, da bi napredovali, nazadujemo. Od ene strani vsebuje Slovence Mazar, od druge Nemec, od tretje Italijan. Koliko nas je zapustilo rojstno grudo? Zakaj? Ker ni bilo kruba za nas? Na naših rojstnih krajinah pa ima dovolj kruha Nemec in Italijan. Ali se ne krči srce zavednemu Slovencu pri takih razmerah? Da pa ne bo dalje tako šlo, bi bilo treba stopiti v skupno armo, kot so jo pred kratkim očitali B. L. v Cl. A. in J. B. v G. N. V boj je treba iti z umna svitlino inecem, za svobodo in domovino Slovenijo.

Kje dom je moj?
Korotan, Primorje, Kranjska,
Z njim Stajer — zemlja sijajna,
So domu rodu Slavskega.
Domu rodu junaka,
In to je Slovenija mila,
Med Slovenci dom je moj.

A. K.

Roundup, Mont. Cenjeno uredništvo: Pred nekaj dnevi smo se zbirali v hiši našega rojaka, in pričeli smo govoriti o vojni. Načrati pa reče eden izmed navzočih J. V. Kaj veste vi, vi siški prijatelji, ko se takoj pogovarjate. Velika nesreča za nas, ce umre Franc Josip. Se hujte pa, če bo premagam. Potem nam ne bo treba hoditi v staro domovino. — Jaz sem pa rekel temu človeku: Zakaj pa govoris tako? — mi pa odvrne: Kaj mislis, da nimam vzroka? Ali nam ni pomagal Franc Josip vselej, kadar so bile kakake volitve, ali se ne moli vedno po cerkvah za zdravje in srečo naroda, kakor tudi za zdravje in srečo našega Francisa? Ali ne dobimo vedno od njega kakake darove, kadar kakšna vas pogori, ali je treba skazati kako milost? Ko je šel moj oče volit pri volitvah, je volil za nemško stranko, pa tudi njegov sošed, in vsak je debil za to lepega konja... Jaz sem mu pa odgovoril: Grdo je to, sram naj jih bo. Torej za dva konja sta predala svojo rodino slovensko vas Nemec, in zato se moramo mi slasiti sleti v tuje mesta in dežele, ker nas prodajajo v staro domovino. Tu se mučimo in trpiamo, docim bi lahko ugodno živel v staro domovino, ce ne bi imeli izdajalec med seboj.

Pa mi je odgovoril: Naš cesar je vseeno naš cesar, Franc Josip, katerega je sam papež imenoval svetega človeka. On je cesar, on je gospod, mi pa moramo usogati...

Ja pa nisem nič več dalje rekel: Zdihnil sem: Blagorodnam na duhu, pa sem šel. Glejte, k urednik, take ljudi vam niso seboj. Pa naj potem tam prilemo, vedno poljuhujemo našo literaturnega tura. Zar pa narodno časopis, na delo, dokler je čas,

ljudstvo narodi pamet, da spozna svoje zatičatle in mucičce še ob pravem času.

Vsi zvesti naročnik.

Joliet, Ill. Pravzaprav bi morali dobivati redna poročila iz Joljeta, saj vsak dopis, ki pride od tu, z veseljem citajo zavedni ljudje, katerim presedajo mušje bitke naših prosluh južakov, ki so sedaj postavili sv. Družino v boj, da zrusijo K. S. K. Jednoto. Toda kakor vidimo, imajo Nemanich in Co. hrd boj z danasnimi uradniki KSKJ, ki so toliko možje, da se ne dajo kar tako v rog pogonati Nemanichu.

Najbolj žalostno ulogo pa igra "Am. Sl." Odkar so ti ljudje zgrubili molzno kravo, je vse narobe, ves svet je šudoben. Kako hlastno planejo nad vsako stvar, ki bi bila vam v škodo. Leta in leta so rujal protivam, a danes vidimo, da "Clev. Amerika" še nekaj velja, naš "Zivijo Avstrija" pa nikam ne more.

Ne morem si misliti, kako pokvarjeni morajo biti ljudje, ki se danes veselo prelivajo bratske krvi. Veselijo se tega, ker od tega imajo korist le nečisti duhovi. Če pomislim na rodoljubno, mirno in dostojno pisanovo "Clev. Amerike" in na ostrovne klice "Zivijo Avstrija", se mi žalosti krči srce. Vi pišete za Slovence, za našo domovino, za bojšo bodočnost, tu v Joljetu pa nam črnharji tiscijo še nadalje želesne spone za vratom in na rokah, da bi se nadalje malikovali nemškega Vižjema in starca na Dunaju, da bi narod še nadalje pognesal vse, kar ga vodi proti svobodi in neodvisnosti. Nemška politika in barbarizem ter črmosuški, ti gredo vedno skupaj. Le nekaj častnih izjem imamo, posebno v staro domovini, kjer se vendar orhaja nekaj duhovnov, ki čutijo na narodu, ne pa z vlogo, ki narod zatira.

In dobijo se nesramni ljudje, ki se drzejo napisati v "Am. Sl." da je "Clev. Amerika" srški list ali celo ruski. Ve kukavice, ali ne vidite, kaj so Clev. Amerika narod uči lepo živeti, pridobivati si državljanke pravice v svobodni Ameriki, kako vedno svetuje in pozivlja slovenski narod k boljšemu napredku? Vedno sem čital v Clev. Am. le poštenie in svobodne stvari, vedno sem čital, da naj ljubimo svojega bližnjega kot samega sebe, čital sem da smo Slovani bratje, Nemci pa naši tirani, ki so nam pokradli in poropali vse, kar smo imeli. Ali res ne vidite vsega tega? Da, vidite, točka celi si zatisnite, ker vas je sram, ker sami nimate nčesar pokazati s čimur bi se lahko ponosili pred svetom in javnostjo, razven zdražbarije, hinstva in škodljivosti. To je bilo vaše delo vsa leta vašega obstanka. In ljudje, ki se zbirajo okoli vas, so ravno taki kot ste vi. Kakoršča mati, taki otroci. Zato pa so posteni kataličani od KSKJ sli proč od vas, zavrgli so vas, ker nimajo žljudni vase vrste ničesar opraviti, pa tudi sv. Družina vam ne bo pomagala na noge.

V svojem listu neprestano ščuvate nad Srbe in Rusi, kateri da bi Srbi in Rusi povzročili Slovencem vse politično in državno gorie, ki se je usipalo na slovenski narod. Kot da bi bilo še premalobla, da se nasi krvni bratje v Evropi tepejo in kolijo za prisvojenega nemškega cesarja in zločinskega avstrijskega Francisa Josipa, pa skušate se tukaj ucepiti strupeni kal moderne politične sužnosti, s tem, da kričite, da je vera v nevarnosti, docim je v nevarnosti samo prisvojeni razum dveh nemških vladarjev, niti bogastvo in tiranija. Ne morete meni povedati ene same dobre stvari, ki nam bi jo Slovencem izkazal Franc Josip. Slovenci se poganjajo za vsečišče že 25 let, spravili so skupaj 750.000 goldinarjev, pa je vladca požrla ta denar, Slovenci pa mora še nadalje po tujih solah na drtag način živeti, namesto da bi se v zgajal doma. Teme smo: Glasbeno Matiko, kulturni zavod, Avstrija ga je zemela. Niti slovenska pesem ne sme biti cuti po slovenski domovini. Ko je slov. narod v

ljubljani zahteval pravico za sebe, je dal Franc Josip strelnati na Slovence! Lunder-Adamic in druge zrtve; Ko je bil Ivan Hribar dvakrat zvoljen za ljubljanskega župana od ogromne večine, je dejal Franc Josip: Ti ne boli župan, ljudje tebe ne bodo volili, moja volja se zgodidi! In tako je šlo vedno naprej. Kaj so pa Slovenci naredili za avstrijsko vlado? Do leta 1848 so bili pravi sužnji. Grajsčak je vzel desetino, duhoven drugo desetino, vladal velike davke, povrnu je pa pel se pasji bič nemškega valpeta po hrsti naših ocetov. Zato moramo biti hvaležni in vsak dan kričati: Zivijo Avstrija! Kadar je bilo treba reševati Avstrijo, so Slovenci šli prvi naprej, in povsod so rešili Avstrijo pogin. In ko je bil sovražnik pobit, pa so vas nagnali zopet domov, in stara situacijost se je znova začela, pozabljena so bila vsa dobrata dela. Zato pa moramo kričati: "Zivijo Avstrija!"

In zopet vas prasam, vas ki nas imenujete Srbe in Ruse, ali so morda Srbi krivi, da smo mi Slovenci sužnji v Avstriji? Ali so Rusi krivi, da ščetim v svojem lastnem gozdu ne sme strelnati, ali so Srbi ukradli denar za slovenske šole, ali so Srbi ustrelili Lunder-Adamic in stotne drugi Slovencev v mireh časih? Ali so Srbi krivi, ko na slovenski zemlji niti železniškega tiketa ne morete kupiti, če ne spregovorite nemščine? Ne, pač Dunaj je kriv. Vi, dopisniki, ki pišete v Am. Sl. vam je pokvaril pamet Franc Josip, kar pa ste jo še imeli, ste jo zgrubili pri Am. Sl. Ker sicer ne bi krčili slave onemu, ki je tepe. Priporočam vam pa, da se naročite na Cl. Am., da se vam odpro oči, da bodete gledali malo dalje v svet, kadar sedaj. Potem ne boste zadnji med zadnjimi, potem se vam ne bo smejal svet, ne bo do vam pominivali, da ste pasji sužnji, ki poljubujete peto onega, ki vas breca. Bodite možje, streznite se, delajte za svoj narod. Nemec si bo že sam pomagal brez slovenske pomoči, Slovani pa naj si pomagajo sebi.

Tisočero pozdravov zavedenim Slovencem!

A. L.

Bolan od maja.

Božidar Bereska, 1020 W. Ohio St. Chicago, je prišel v naš urad in nam povedal, da tripi že od maja meseca na prenapolnjene zelodcu, vrtoglavosti. Ni imel apetita in vedno je bil zaprt. Kakor hitro je začel rabiti Trinerjevo ameriško grenačino vino, se je njenovo stanje zdrholjalo. Danes lahko dobro je in je popolnoma zdrav. Vemo, da mnogo ljudij ravno tako tripi. Trinerjevo ameriško grenačino vino da hitro olajšo. Cena \$1.00. Jos. Triner, 1333 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Neuralgicne in revmatične bolečine se hitro olajšajo s Trinerjevim linimentom. Cena 25¢ do 50¢ po pošti 35¢ in 60¢.

Isče se soba brez pošiljstva med 45. in 65. cesto. Vprašajte v uredništvu.

Corrigendum.

V št. 10. "Clev. Amerike" nam je tiskarski skrat naredil rdo napako pri članku "Vptanja in odgovori". Pravljeno je glas: Ako zmagajo Nemci, ostanejo Slovenci še nadalje sužnji avstrijske vlade, ako pa zmagajo zaveznički, se ustavijo načrni jugoslovanska republika....

Uredništvo Cl. Am.

Dve sobi se dajo v najem, voda vlin, za malo družino. 5430 Stanari ave.

Naprodaj je staro napolnjena trgovina z mosko obleko, potrebskim in čevljem ter perilom. Izvrsna prilika za Slovence, da naredi denar. Trgovina obstoji že 16 let, in je vedno fine poslovala. Kdor ne bi mogel kupiti vsega blaga, se mu priloga po želji vrednosti. Natančnejša pojasnila se daje le zanesljivim osebam pismeno v uredništvu lista.

Opremljena soba te odda za enoga ali dva fantje. 5715 Prosp. ave. zgoraj.

Bell East 2377 W. Cuy. Central 6678 R. — Plin in Kisik Uradne ure od 9-12, in od 1-5. Pondeljek, četrtek in soboto zvečer od 6-8.

Dr. F. L. KENNEDY,
zobozdravnik

Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. cesta. Cleveland, Ohio. (23-46)

V času boja, slabi, padajo, močni ostanejo.

Vojska bo kmalu končana, in sedaj je čas, da se pripravimo delo. Vojska v Evropi pomeni večjo prosperitet v Zjed. državah, slabši časi bodojo kmalu minati, vse tovarne in delavnice bodojo delave s polno paro, zato bodo se bo čimdalje več delevace?

Zdravi močni ljudje dobijo najboljša mesta in so prvi po klicani. Ali ste vi močni, zdrav mož, oblikujte svoje dnevno delo in zaslužite svojo plačo?

Če niste, sedaj je čas, da se ozdravite. Bolni možje ne morejo delati. Če je vaša zdravje slab, ali imate revmatizem, kajto možno, pljučno, želodčno, jetren bolezen, če je vaša kri nemčica, vaš živči slab, je vaša dolžnost, da poskusite vse, da ozdravite, da boste eden izmed onih srečnih ljudi, ki so zdravi in vedno prvi upoštevani pri delu.

Zdravje in moč je lahko vaše, če vprašate Dr. L. E. Siegelsteina, 746 Euclid Ave. Cleveland, O., ki ima skoro najboljšo in najbolj moderno zdravniško urad v tej deli, popolnoma opremljeno s najbolj modernimi pripravami, električno zdravila, vsake vrste, ozon, X-larke in serum zdravljence, katero uporablja le najbolj priporočani specijalisti v Evropi za zdravljene kroničnih bolezni.

Če želite, da ste močni in zdravi, oglašate se v zdravniškem uradu med 9. ure popoldne do 4. ure popoldne ali med 7. in 8. ure, zvečer. Ob nedeljah pa od 10. do 12. ure. Posljite nam svoje ime in naslov, in poslali vam bomo posebno knjizico, kjer vidite slike najbolj modernega zdravniškega urada, kar ste jih še kdaj videli. Tu je bilo že na tisoč ljudi ozdravljenih tokom zadnjih 22 let.

DR L. E. SIEGELSTEIN
PERMANENT BLDG.
746 EUCLID AVE BLIZU 9. CESTE.
CLEVELAND, OHIO

A. M. KOLAR, Slovenska gostilna. CAFE CARNIOLA

3222 LAKESIDE AVE.

Se priporoča Slovencem v obilen obisk. Točna postrežba. Vedno sveže pijače.

National Drug Store
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair Ave. in 6. ceste. S posebno skrbnostjo izdeljemo zdravljenske predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

(45)

Bolečine in hrbita in straneh.

Citajo kaj gov. Ross Skroch, 1429 So. 14 St. St. Louis, Mo. priporoči tistim, ki trpijo več bolečin v hrbitu in straneh, omotico in splošno slabostjo: "Sedaj sem soper popolnoma zdrav, skoraj upij Severova zdravila za oblisti in jetra. Prej nisem nikoli mislil, da si bom kdaj zopet pridobil svoje prejšnje zdravje. Bila sem tako slabotna, da sem mogla tri mesece ostati v postelji, statiti nisem mogla radi omotice. Imela sem tudi bolečine v hrbitu in straneh. Vaše zdravilo so oblisti in jetra mi je doneslo začlenjeno olajšo." — Poskusite Severovo zdravilo za oblisti in jetra (Sever's Kidney and Liver Remedy) za zdravljene vnetne oblisti in mehuria, zadrževanje vode, otečkih nog in bol v hrbitu vseh oblistnih neprilik, zlatene in kislega želodca. Cena 50¢ in \$1.00 v vseh lekarstvih ali od nas. W. F. Sever Co., Cedar Rapids, Ia. (2)

Pozor!

Spodaj podpisani naznani Slovencem, da sem se povrnih v prostore Leo Schwäb, kjer budem nadalje vodil restavracijo prve vrste. Se priporočam za naklonjenost John Smuk, 6131 St. Clair ave

(12)

Naprodaj v Collinwoodu posestva in zemljišča (loti) prav po nizki ceni. Slovenski prodajalec Josip Vidmar, 15217 Lukov ave. N. E. blizu sole (37-14-36-15)

(12)

Pozor!

Spodaj podpisani naznani Slovencem, da sem se povrnih v prostore Leo Schwäb, kjer budem nadalje vodil restavracijo prve vrste. Se priporočam za naklonjenost John Smuk, 6131 St. Clair ave

(12)

Pozor!

Spodaj podpisani naznani Slovencem, da sem se povrnih v prostore Leo Schwäb, kjer budem nadalje vodil restavracijo prve vrste. Se priporočam za naklonjenost John Smuk, 6131 St. Clair ave

(12)

Pozor!

Spodaj podpisani naznani Slovencem, da sem se povrnih v prostore Leo Schwäb, kjer budem nadalje vodil restavracijo prve

Materina Žrtev.

Roman iz časa francoske revolucije.

Francoski spisal:
Victor Hugo.

Za Cl. Am. priredil
L. J. P.

Pristavimo se to: Cimourdain je lahko nadomestoval očeta, kajti otrok ga ni imel, ker oče je umrl; mati je umrla. Otrek ni imel drugega kot slepo staro mater in starega strijca, ki pa je živel daleč proč. Stara mati je umrla, stric pa je živel v nerednem vojaškem življenju. Tako je bil otrok polnoma prepričen Cimourdaiju. Ko je bil otrok se je majhen, se ga je polotila huda bolezen. Cimourdain je stražil noč in dan pri njem. Zdravnik ga je zdravil, strelčica mu je chrnila življenje, toda Cimourdain je resil otroka.

Toda ločitev je prišla. Ko je bila vzgoja gotova, je bil Cimourdain prisiljen pustiti otroka. Kot plemenitnik, je dobil kimalo vojaško službo. Cimourdain pa se je zopet potopil v življenje nižje duhovščine po zaprašenih cerkvah in kapelah. Nekadar ni več slišal o njem.

Prisla je revolucija. Spomin na tega otroka, katerega je naredil moža, je še vstajal v njem. Zadnja iskra ljubezni je bila še skrita v njegovem srcu. Otrek sedaj odstranil mož, je bilo ljubljeno od Cimourdaina.

Videli budem.

II. KNJIGA.

Javna hiša na cesti Du Paon.

1. Poglavlje. — Trije sodniki.

Na cesti Du Paon se je nahajala javna hiša, imenovana kavarna. Ta kavarna je imela posebno sobo, ki je danes historična. Tu so se shajali skrivajoči, ki so imeli tedaj vso veljavno na Francoskem. Tu sta se 23. oktobra 1792 poljubila La Montage in La Gironde.

Dne 28. junija, 1793 so se zdrali trije možje v tej sobi. Zasedli so stole, čerti stol pa je ostal prazen. Bilo je okoli osme zvečer, se vedno svetlo na cesti, toda temno v sobi. Prvi teh mož se je imenoval Robespierre, drugi Danton, tretji Marat. To so bili voditelji revolucije, ti so imeli tedaj vso oblast v rokah. Od njih je bilo odvisno življenje in smrt Francozov.

Bili so sami v sobi. Pred Dantom je koza rec in steklenica vina, pred Maratom čaša kave, pred Robespierrom pa papirji. Preko mize je bila razgrnjena mapa Francije.

Pred vratmi sobe je stal Maratov "strašni pes", razviti Laurent Basse. Tu je stal in imel odločno povelje, da ne sme nikogar pustiti v sobo, razen če pride kak odbornik javne varnosti ali kdo od kuge ali od eveče.

Pogovor med možmi je trajal že precej dolgo. Glasovi so postajali čimdalje bolj razburljivi.

Danton je pravkar vstal in hitro vrzel stol proč.

"Čujte!" kriči, "ena sama potreba je, in sicer: republika je v nevarnosti. Francijo moramo oprostiti sovražnika. In za to so vsa sredstva dobra. Jaz riskiram vse, ker se bojim najhujšega. Bodimo strašni in koristni. Uničimo sovražnika."

Robespierre pa mirno odvrne: "Da, trdi jaž želim tako, toda vprašanje je, kje se sovražnik nahaja?"

"Zunaj je," odvrne Danton. "Znotraj je," Robespierre. "Kaj naj naredimo?"

"Unicimo ga."

"Jaz dovolim," reče Danton, "povem ti, da sovražnik je zunaj, Robespierre."

"Danton, povem ti, da je znotraj."

"Robespierre, na naši mejje."

"Danton, v Vendee je."

"Bodita mirna," se oglaša zdajec tretji glas, "sovražnik je povsed; oba sta zgubila."

Marat je govoril.

Reče p'erre pa položi reko na papirje in nadaljuje:

"Pravkar sem vam bral poročila načelnika okraja Marn. Danton, čuj, vojna s tujem sovražnikom ne pomeni ničesar, vejna z domaćimi pa vse. Glej, prebivalstvo v Vendee, ki je bilo dosedaj razkosano med raznimi poveljniki, se je združilo pod enim samim voditeljem. In to je moč, ki se je izkral na našem obrežju 2. junija. Dvajset tisoč kmetov je pod otožjem v gozdovih. Kmalu jih bo stotisoč. Potem pa pridejo Angleži. Če dobijo Rennes v roke, dobijo vse. Nantes se bo udal. Brest bo padel. Potem so na potu v Pariz, v dveh tednih nas obokl 300.000 brigantov. Vsa Bretonska pride pod angleško oblast."

In po kratkem presledku nadaljuje:

"Kaj naj storimo. Sovražne armade nam groze od vseh strani. Naša armada je oslabljena. Noben bataljon ne steje več kot 400 mož. Hrabi polk Deux Ponts ima komaj še 150 vojakov. V Givetu je preostalo še 500 vreč moke. Wurmser pritiška na Kleberja. Mayence se počasi udaja. In izdajalec mamo med seboj: Valence v Bredi, Mouton v Bruselju. Stengel in Lanou sta izdajalca. Naš Meunier je umrl pred kratkim, Kleber je sam. Če bo šlo takoj naprej, kmalu lahko rečemo, da je bila francoska revolucija uprizorjena za Berlin. Uibili smo francoskega kralja, da nam zavladava nemški."

In Danton se grozno zasmreje:

"Oba imata svoje vzroke," reče zdajci Marat, "Danton, tebi gre po glavi Prusija. Robespierre, tebo pa Vendee. Sedaj pa povem jaz svoje imenje. Vidva ne vidita prave nevarnosti. Tu je, pred vama — v kavarni in igralnicah. Kavarna Choiseul je jakobinska, kavarna Patin kraljeva, v kavarni Rendenz-vous napajajo narodno gardo. V tej kavarni izdelujejo napačen denar, druge preklinjajo nas. In to so vso važne stvari."

"Ali se šališ, Marat?" grmi Danton.

"Ne šalim se, brat Danton," odvrne Marat, "in ti me v tem tako dobro poznaš izza časov cele revolucije. Kar sem rekel, sem rekel: Vidva se oba motita. Nevarnost ni v Londonu, kot ahoepierre trdi, ne v Berlinu kot ti misliš. Nevarnost je v Parizu. Nevarnost je, ker ni sloge, ker vsak dela po svoji glavi. Nevarnost je v lakti, nevarnost je v papirnatem denaru, ki že nima nobene veljavne več. Papirnat bankovec za sto frankov je včeraj padel na cestni tlak nekemu Parizanu, in berač, ki je prišel mino, in sledil bankovec, je dejal: 'Ni vredno, da bi se sklonil in ga pobral. Glejte, nevarnost je nad našimi glavami, pod našimi nogami; zarota, zarota, zarota. Ljudje na cesti berejo časopise in stresajo z glavo 6000 mož je skriti v kleteh in čakajo pripravnega trenutka. Ljudje se tepejo za kruh pri pekarnah, ženske pa stojijo na pragu, vijejo roke in kričijo: 'Kolaj! 'odemo imeli mir?' Glejte v Parizu hodijo patriote in brač obuvala, aristokrati pa ki so bili prijeti 9. marca, so pa že prosti. Konji se sprehajajo po Parizu, mesto da bi sli na fronto in vlačili topove. Kruh se prodaja tri franke funt, v gledališčih igrajo nemarne igre, Robespierre pa bi rad Danton obesil."

"Uhh!" vzklikne Danton.

Robespierre pa pridno mora mapo.

"Mi potrebujemo," kriči Marat, "diktatorja. Robespierre, ti veš, da bi rad imel diktatorja."

Robespierre dvigne glavo.

"Vem, Marat, ti ali jaz."

"Jaz ali ti," odgovarja Marat.

Danton pa menja med zombi:

"Diktatorstvo, le pustite!"

Marat opazi slne na ustnicah Dantona.

"Cačajte," pristavi Marat.

"Začnji poskus. Zjedino se.

Vprašanje je bolj važno kot kateričoli drugo. Na jugu je federalizem, na zpadu, rojalizem, v Parizu pa dvojboj med komuno in konvencijo; na meji se generali umikajo, generali nas izdajajo. Kaj ponemni vse to? Naslogo. Kaj potrebuje? Sloga. Toda hitet moramo. Če zagrimo eno uro, so Vendeeči jutri v Orleansu, Prusiji jutri v Parizu. Dobro, sklep je diktatorstvo. Vzemimo vse trije diktatorstvo, zastopajmo vse trije revolucije. Mi smo kot tri glave Cenbera. Ena glava govori, to si ti Robespierre, druga glava rjeve, to si ti Danton —"

"In tretja grize," reče Danton.

"Vsi tri grizejo," odvrne Robespierre.

"Marat," vzklikne Danton,

"ti si polž, jaz sem pa mož, ki lahko čisti zrak in dnevno svečito. Plativci so mi pristudeni. Ti živis v kleti, jaz živim na cesti."

Sledila so grozna očitanja.

Danton, Marat in Robespierre se niso bili cele Francije, niti največje revolucije. Imeli so vso moč; toda medseboj so se bili eden druga. Robespierre je postal bleč, Danton rudeč. Oba sta se tresla. Marat pa reče:

"Dam ti nasvet, Danton. Začljučen si, misliš, da se boš poročil, toraj budi pameten in ne mešaj se več v politiko."

In ko stopi k vratom, da se odstrani, se posloví:

"Zdravstvujta, gospoda."

Danton in Robespierre se sestrešata. V istem času pa se oglaši glas iz drugega konca sobe:

"Motiš se, Marat!"

Vsi se obrnejo. Medtem, ko so se trije mogoci prepričali med seboj, je vstopil nekdo nečapačen pri zadnjih vratih v sobo.

"Ali si ti, državljani Cimourdain," reče Marat. "Dober večer."

Danton in Robespierre se sestrešata. V istem času pa se oglaši glas iz drugega konca sobe:

"Koliko časa že?"

"Tri tedne."

Glejte, da ne panta proti republiki in drži s krajem."

"La Vendee" vzklikne Cimourdain. "Tu je velika nevarnost. Ce se bo revolucija ponesrečila, bo to radi La Vendee. Ena same Vendee se je treba bolj batit kot deset nemških držav. Ce hoče Francija živeti, mora biti La Vendee ubita."

Te besede so pridobile Robespierre na stran Cimourdaina.

Toda radi formalnosti klub temu, da se mu je zdel Cimourdain simpatičen, vpraša še nadalje:

"Ali nisi bil prej duhoven?"

Cimourdain odvrne: "Da, državljelan."

"In čak zato!" vzklikne Danton.

"Kadar so duhovni dobr, so več vredni kot navadni ljudje. Ob času revolucije, se duhovni stopijo v može, kakor se stopijo zvonovi za topove. Danjon je duhoven, Lindet je škol v Evropi. Robespierre, ti sedis pri konvenciji takoj zraven Massieua, ki je škol v Beauvais. Veliki vikar Vaugeois je bil član revolucionarnega odbora. Chabot je kapucin. Duhoven Audran je povzročil, da je na redna konvencija proglašila, da je višja kot kralj. Duhoven Goutte je prosil postavodajo, da se kralju v ječi ne prepusti nobenih ugodnosti, in duhoven Gregoire je predlagal, da se odprije kraljevstvo."

"Vrnimo se k našemu predmetu v La Vendee," reče Robespierre.

"Ali imajo kakšega poglavarja tam?" vpraša Cimourdain.

"Da, in imenuje se markiz de Lantenac, ki si tudi nadevuje priimek 'princ britanski'."

"Strašen mož mora biti," pristavi Cimourdain.

"Grozen," reče Robespierre.

"Vasi poziga, ubija, ranjene, mesari ujetnike, strelja ženske."

"Ženske?"

"Da, med drugimi je dal ustreliti tudi mater treh otrok. Nihče ne ve, kaj se je zgodilo z otroci. Ta mož se razume na vojno."

Robespierre vtibne za nekaj minut, potem pa nadaljuje:

"Torej, državljani Cimourdain, ta mož je sedaj v Vendee."

"Koliko časa že?"

"Tri tedne."

Dodal je:

"Dodal je: